

dag frá degi

Við »Núpi« á Munkagrunninum

Óli Dahl:
Við »Núpi«
á Munkagrunninum.
Egíð Forlag.
Tekningar eftir
Erik Hansen
20 kr.

Ein av høvuðsuppgávum um hjá upplýsingarstovnunum í einum landi er at geva fólkinum eitt søguligt, síðsøguligt og fólka-minnisøguligt grundarlag at byggja á. Ein kundi skrivað fleiri bókur um, hví hetta er so neyðugt. Í fáum orðum kunnu vit siga, at í øllum tjóðum finnast virðir, sum ikki eru knýtt at ávisum sam-felagsligum tíðarskeiðum,

men sum eru líka neyðug og líka hent, hóast tíðirnar skifta. Lat okkum brúka eina mynd og við einum orði kalla hesi virðini kjølfestu. Meira eitt land mentunarliga kemur at standa í andglettinum, meira eiga tey, ið hava upplýsing og mentan í hondum, at hjúkla um hesi virðir.

Hyggja vit at skúlum okkara, er langt frá nóg mikið til av teimum søguligu læruamboðum, ið kundu forðað fyri, at hetta grundarlagið rýður burtur. Vit hava ikki enn fingið eina dygdargóða feroyska søgu. Tað finst eingin viðgerð av feroysk-

um pólitikki í hesi öld. Vit eiga onga tíðarhóskandi feroyska bókmentasøgu.

Hugsu vit um síðasøgu og fólka-minnisøgu, stendur betri til. Takkað verðið einum hópi av ógviliga ar-beiðssomum — og meira og minni sjálvlærdum — rithøvundum hava vit fingið eina rúgvu av upplýsandi og vælskrivaðum bókum um eitt skeið í okkara søgu, sum skjótt er farið afturum.

Tað var ivaleyst sum eitt uppiskoyti til hesi verk, (sum at kalla øll eru ætlað vaksnum fólki), at Óli Dahl í 1976 fór undir at geva nakrar smáar bókur út, hesuferð við tí ið hyggju fyrst og fremst at geva børnunum eina mynd av tí gamla feroyska gerandisdegnum.

Uppgávan, Óli Dahl hevur sett sær, kann loysast uppá fleiri mátar. Tú kanst skriva søgur ella ævintýr og lata tey henda í tí farnu tíðini. Ella tú kanst skriva eina sakliga samfelags- og fólka-minnisøgu fyri børn. Óli Dahl hevur valt at sigla millum hesar kósirnar. Setningurin, hann hevur sett sær, er í fáum orðum at fortelja

um tey amboð, sum vóru brúkt fyrr, hvussu tey itu, hvussu teir ymisku partarnir av teimum itu, og hvussu tey vórðu brúkt. Fyri at lætta um lesnaðin letur hann so ein óvita uppliva tey ymisku ar-beiðini, sum hoyrdu gerandisdegnum til fyrr í tíðini.

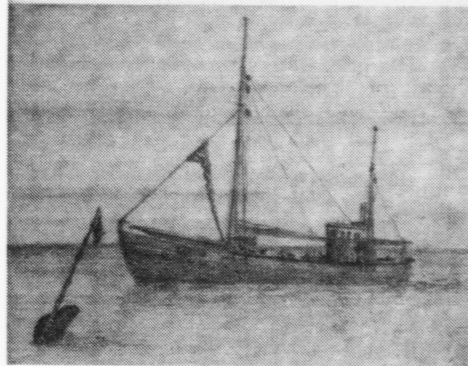
Drongurin hevur í teimum fyra fyrstu bókunum verið á floti og í torvi, hann hevur verið til neyta og hann hevur verið og kastað nót. Í hesi fimtu bókin er hann sloppin ein túr við kalvalinu. Hann er við til at seta línu uttan fyri Soltuvík, á Munkagrunninum og millum Dimunar.

Stúlurin í bókin er lættur, einfaldur og — hetta er ein stórur fyrimunur! — stak natúrligur. Tá Óli Dahl greiðir frá ymskum orðum og arbeiðshættum, ger hann tað stutt, neyvt og sakliga, og frágreiðingarnar tykjast ikki at tyngja sjálva søguna. Yvirhøvur heldur rithøvundurin seg til talumálið, og kanska er hetta ein orsök til, at bókin summastaðni meira enn so hevur »atmosferu«. Lesarin ivast

bøkur og bløð

ÓLI DAHL

Við »Núpi« á Munkagrunninum

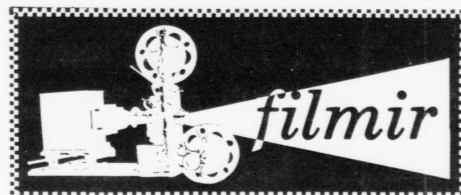

ikkí í, at rithøvundurin sum ungur hevur verið nettup henda túrin.

Bókin eigur at hóska væl til undirvisingina í feroyskum í fólka-skúlan-

um — sum lesitilfar hjá næmingunum, sum hjálparamboð hjá lærarunum ella sum tilfar at skriva fristilar eftir.

ha.

Stormur á Cypren

Í 50'unum var tann vakra oyggin Cypren leikpallurin fyri álvars-likum hendingum. Tær settu bretsku herdeildirnar mottu figgindaligan mótvilja frá fólkinum har, og ein bretskur hermaður kundi nær sum helst vænta at fáa eina kúlu í ryggjin.

McGuire hevur eina týðningarmikla støðu í bretsku fregnartænastu- og hevur eina vandamikla uppgávu — at finna teir cypriotisku yvirgangsmenninar og berjja teir niður. Hetta var vandamikið, tí at móttøðumenninir høvdu ikki nakran her, men »arbeiða« í smáum bólum uppi í fjøllunum.

Ein ung amerikansk kvinna, Juno, er á oynni og ger fornfrøðisligar kanningar, og hon fær

McGuire at vera bangnan fyri henni allatíðina. Hann er nevniliga bangin fyri, at yvirgangsmenninir skulu halda, at hon er breiti og kanska drepa hana, tá hon fyrir at gera kanningar, bert er á oyðnum økjum. Bangni hansara visir seg at verða til veruleika, og tað, hann ger, førir spennandi hendingar við sær og opnar eina nýggja tilveru teirra millum.

Filmurin verður sýndur í Havnar Bio.

2 x tvíburðar

Ja, so skulu vit enn einaferð sleppa at siggja parið Gøg og Gokke. Hesaferð eru teir matrósar, sum hava fingið loyvi at fara í land í einum lítum havnabýi. Her koma teir at hitta tvíburðabroðrum sínum, sum einki vita av nekrum og liva eitt friðarligt liv í býnum.

Filmurin verður sýndur í Leikhús Bio.

Automatsvararin í Leikhús Bio hevur tlf. 11131.

Airport '77

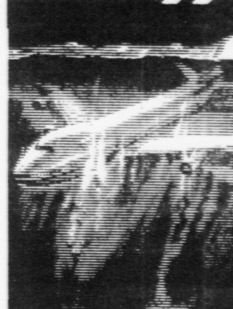
Enn einaferð er tað eydnast filmsfelagnum Universal at gera ein film í Airport-røðini. Hesin er gjørdur yvir kendu bókina »Vinger af ild« eftir kenda rithøvundan Arthur Hailey.

Handritið er gjørt av Michael Scheff og Advind Spector, sum hava funnið upp á at lata størsta partin av flogvanlukkuni henda undir havvirflatuni. Filmurin er vælumtóktur alla staðni, ikki minst orsakað av tí spennandi bjargingarroyndini, har herskip og onnur skip frá USA luttaka. Eisini verða helikoptarar, kav-arar og serligar ballónir, sum verða nýttar, tá sokkin skip skulu fáast upp av havsins botni, nýttar.

Jack Lemmon leikar flogskiparin, sum skal flyta ferðafólk av tí »beta klassanum« og eitt savn av ómetaligum listarverkum til vigsluna av einum forn-gripasavni, sum tann gamli millióningurin og listasavnarin, flog-

Fly styrtet ned ved Bermuda... passagererne stadig i live - under vandet...

AIRPORT '77

stjórin Stevens vil geva almenninginum.

Hesin filmurin er sera spennandi, eins og hinir, kanska meira spennandi. Men spenningurin kemur ikki fyrst enn flogfarið er dottið niður við Bermuda og øll fólkinu eru á lívi. Tá bjargingarroyndin byrjar, byrjar spenningurin eisini.

Filmurin verður sýndur í Havnar Bio.

Automatsvararin í Havnar Bio hevur tlf. 14105.